

පාලන ගිණුම් හා උපලෙඡර අතර සම්බන්ධතාවය

ලෙඡරය

ලෙඡරය යනු ද්විත්ව සටහන් න්‍යායට අනුව ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන ලෙඡර ගිණුම් වල එකතුවයි. මෙම ලෙඡරය ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් දෙකකට පවත්වාගෙන යා හැකියි.

1. උප ලෙඡරය
2. පොදු ලෙඡරය

1. උප ලෙඡරය

එක හා සමාන ගිණුම් පමණක් ඇතුලත් කරමින් පිළියෙල කරන ලෙඡරය උප ලෙඡරය ලෙස හඳුන්වයි. බොහෝවිට ආයතනයක් විසින් උප ලෙඡර ලෙස ණයගැති ලෙඡරය සහ ණයහිමි ලෙඡරය පවත්වාගෙන යයි.

1. ණයගැති ලෙඡරය (විකුණුම් ලෙඡරය)

වෙළෙඳ ණයගැති (වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ) ගිණුම් පමණක් ඇතුලත් වන ලෙඡරය ණයගැති ලෙඡරයයි.

2. ණයහිමි ලෙඡරය (ගැනුම් ලෙඡරය)

වෙළෙඳ ණයහිමි (වෙළෙඳ ගෙවිය යුතු දෑ) ගිණුම් පමණක් ඇතුලත් වන ලෙඡරය ණයහිමි ලෙඡරයයි.

උප ලෙඡර තුල ද්විත්ව සටහන සම්පූර්ණ කරමින් ගනුදෙනු ගිණුම්ගත කිරීමක් සිදු නොවන අතර තනි සටහන් ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් එක් එක් ණයගැතියාට හෝ ණයහිමියාට සිදුවන බලපෑම පමණක් දින අනුපිළිවෙලට සටහන් කර තබනු ලබයි. ගිණුම් කාලච්ඡේදය අවසාන දිනට ලෙඡර ගිණුම් වල පවත්නා ශේෂ දක්වමින් ශේෂ ලැයිස්තුවක් පමණක් උපලෙඡරයෙන් උපුටා ගත හැකිය. ඒහෙත් උප ලෙඡරයක් තුලින් ශේෂ පිරික්සුමක් උපුටාගත නොහැකිය.

2. පොදු ලෙඡරය

එක් එක් ණයගැති හා ණයහිමි ගිණුම් හැරුණු විට එනම් උපලෙඡරයන් හි ඇතුලත් ගිණුම් හැර අනෙකුත් සියලු ගිණුම් (උප ලෙඡරයේ පවත්නා ගිණුම් වෙනුවෙන් පවත්නා උප ලෙඡර පාලන ගිණුම් ද සහිතව) ඇතුලත් වන ලෙඡරය පොදු ලෙඡරය ලෙස හඳුන්වයි.

පාලන ගිණුම්

උප ලෙජරයේ පවත්නා සියලුම ගිණුම් වෙනුවෙන් පොදු ලෙජරයේ පවත්වාගෙන යන තනි ගිණුම පාලන ගිණුමක් ලෙස හඳුන්වයි. ඒ අනුව ණයගැති ලෙජරය වෙනුවෙන් ණයගැති පාලන ගිණුම ද ණයහිමි ලෙජරය වෙනුවෙන් ණයහිමි පාලන ගිණුම ද පොදු ලෙජරය තුළ පවත්වාගෙන යයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම

ණයගැති ලෙජරයේ පවත්නා ණයගැති ගිණුම් වලට පිටපත් කරන ලද ගනුදෙනුවකට අදාළ මුළු එකතුව සටහන් කරමින් ණයගැති පාලන ගිණුම පොදු ලෙජරය තුළ පිළියෙල කරනු ලබයි. ණයගැති පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන තොරතුරු මූලික සටහන් පොත් වලින් සහ ණයගැති ලෙජරයෙන් ලබාගනියි. එලෙස ණයගැති පාලන ගිණුමක් සකස් කරන අකාරයත් එහි ආකෘතියත් පහත දැක්වෙයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගේ	XX	ශේෂය ඉ/ගේ	Xx
ණයට විකුණුම්	XX	ආපසු එවුම්	XX
අහිමි කළ දුන් වට්ටම්	XX	දුන් වට්ටම්	XX
ණයගැතියන්ගෙන් අය කළ පොළී	XX	මුදල් ලැබීම්	XX
වෙක් පත් අගරුවීම්	XX	බොල්ණය	XX
ණයගැතියන්ට ආපසු ගෙවීම්	XX	ණයගැති ලෙජරයෙන්	XX
		ණයහිමි ලෙජරයට මාරු කිරීම්(හිලව් කිරීම)	
ශේෂය ප/ගේ	XX	ශේෂය ප/ගේ	XX
	XX		XX
ශේෂය ඉ/ගේ	XX	ශේෂය ඉ/ගේ	XX

ඉහත දැක්වෙන පරිදි ණයගැති පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පහත මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලබාගෙන ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයන්ට අනුව ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

1. ගිණුම් කාලච්ඡේදය ආරම්භක දිනට පවත්නා හර සහ බැර ශේෂයන්

මෙය පෙර මාසයේ ණයගැති පාලන ගිණුම තුළනය කර ලබාගත් ඉදිරියට ගෙනගිය හර සහ බැර ශේෂයන්ය. මෙය ඒදිනට ණයගැති ලෙජරයේ ණයගැති ගිණුම් වල පවත්නා ආරම්භක හර සහ බැර ශේෂ වල එකතුවට සමාන වේ.

ණයගැති ගිණුමක බැර ශේෂයක් ඇතිවීමට බලපාන හේතු

ණයගැති ගිණුම වත්කම් ගිණුමක් බැවින් සමාන්‍යයෙන් පැවතිය යුත්තේ හර ශේෂයකි. නමුත් පහත දැක්වෙන හේතූන් නිසා එහි බැර ශේෂයක් වුව ද පැවතිය හැකියි.

1. දුන් වට්ටම් නොසලකා ණයගැතියන් විසින් සම්පූර්ණ මුදල් ගෙවීම.
2. ණයගැතියන් විසින් භාණ්ඩ ආපසු ඒවා ඇති විටෙක එය නොසලකා ආපසු ඒවා ඇති භාණ්ඩ සඳහා ද අදාළ ණයගැතියන් විසින් මුදල් ගෙවා තිබීම.
3. ණයගැතියන් විසින් නියමිත ණය වටිනාකමට වඩා වැඩි මුදලක් ගෙවා තිබීම.

2. ණයට විකුණුම්

විකුණුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ එකතුවයි. අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට විකුණුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම	හර	XX
විකුණුම් ගිණුම	බැර	XX

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ ඉන්වොයිස් දිනයේ දී ණයට විකුණුම් වටිනාකම් වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

3. ආපසු එවුම්

ආපසු එවුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ එකතුවයි. අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ආපසු එවුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ආපසු එවුම් ගිණුම

හර

XX

ණයගැති පාලන ගිණුම

බැර

XX

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ බැරපත් දිනයේ දී ආපසු එවුම් වටිනාකම් වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

4. දුන් වට්ටම්

අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ලැබීම් ජ(ර්)නලයේ දුන් වට්ටම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

දුන් වට්ටම් ගිණුම

හර

XX

ණයගැති පාලන ගිණුම

බැර

XX

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ ලදුපත් දිනයේ දී දුන් වට්ටම් වටිනාකම් වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

5. මුදල් ලැබීම්.

අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ලැබීම් ජ(ර්)නලයේ ණයගැති ලැබීම් විශ්ලේශණ තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

මුදල් පාලන ගිණුම

හර

XX

ණයගැති පාලන ගිණුම

බැර

XX

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ ලදුපත් දිනයේ දී මුදල් ලැබීම් වටිනාකම් වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

6. දුන් වට්ටම් අහිමි කිරීම.

ණයගැතියන්ගෙන් ලද චෙක්පත් අගරු වූ විට ණයගැතියන්ට ලබා දුන් වට්ටම් බොහෝ විට ව්‍යාපාරය විසින් අහිමි කරනු ලබයි. එලෙස අහිමි කරන දුන් වට්ටම් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම

හර

XX

දුන් වට්ටම් ගිණුම

බැර

XX

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට අහිමි කරන ලද වට්ටම් වල වටිනාකම් ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

7. ණයගැතියන්ගෙන් අයකල පොලී

ණයගැතියන් විසින් පොරොන්දු වූ පරිදි මුදල් ගෙවීම් සිදු නොකරයි නම් භාණ්ඩ විකුණන අවස්ථාවේ දී ගිවිස ගත් පරිදි ණයගැතියන්ගෙන් පොලී අයකරනු ලබයි. එලෙස අයකරන පොලී මුදල් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම	හර	XX
-------------------	----	----

පොලී ආදායම් ගිණුම	බැර	XX
-------------------	-----	----

ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට අය කරන ලද පොලී මුදල් වල වටිනාකම් ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

8. ණයගැතියන්ගෙන් ලද චෙක්පත් අගරු වීම.

ණයගැතියන්ගෙන් ලැබෙන චෙක්පත් බැංකුවේ තැන්පත් කළ පසු අගරු වුවහොත් එලෙස අගරුකළ චෙක්පත් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම	හර	XX
-------------------	----	----

මුදල් පාලන ගිණුම	බැර	XX
------------------	-----	----

මෙලෙස අගරු වූ චෙක්පත් වල වටිනාකම් ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

9. බොල්ණය

ණයගැතියන්ගෙන් ලැබිය යුතු මුදල් නිශ්චිතව නොලැබේ නම් එම නොලැබෙන ණය මුදල් බොල්ණය ලෙස හඳුනාගෙන ව්‍යාපාරයේ වියදමක් ලෙස ණයගැති ගිණුමෙන් කපා හැරිය යුතුයි. එලෙස කපාහරින බොල්ණය වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

බොල් ණය ගිණුම	හර	XX
---------------	----	----

ණයගැති පාලන ගිණුම	බැර	XX
-------------------	-----	----

මෙලෙස කපාහල බොල්ණය වල වටිනාකම් ණය ගැති ලෙජරයේ එක් එක් ණයගැති ගිණුමට ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

10. ණයගැතියන්ට ආපසු ගෙවීම් .

ව්‍යාපාරය වෙත ණයගැතියන් විසින් ගෙවන ලද මුදල් ඇතැම් විට නැවත ණයගැතියන්ට ගෙවීමට සිදුවන අවස්ථා ප්‍රායෝගිකව දැකිය හැකියි. එලෙස නැවත ණයගැතියන්ට ගෙවන මුදල් වල මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයගැති පාලන ගිණුම	හර	XX
මුදල් පාලන ගිණුම	බැර	XX

එක් එක් ණයගැතියාට ගෙවන ලද මුදල් ඒ ඒ දිනයේ දී ණයගැති ලෙජරයේ පවත්නා ණයගැති ගිණුම් වලට වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

11. ණයගැති ලෙජරයෙන් ණය හිමි ලෙජරයට කරන මාරු කිරීම් (හිලව් කිරීම්).

කිසියම් ණයගැතියෙකු ව්‍යාපාරයේ ණය ගැතියෙකු මෙන්ම ණය හිමියෙකු ද වන අවස්ථා තිබිය හැකියි. එවිට ණයගැති ලෙජරයේ පවත්නා ගිණුමේ හර ශේෂය ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ගිණුමේ බැර ශේෂයට හිලව් කළ හැකියි. එලෙස හිලව් කළ මුළු වටිනාකම පොදු ජ(ර)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයහිමි පාලන ගිණුම	හර	XX
ණයගැති පාලන ගිණුම	බැර	XX

ණයගැති ලෙජරයෙන් ණයහිමි ලෙජරයට මාරු කරන හර ශේෂ ණයගැති ලෙජරයේ පවත්නා ගිණුම් වලට වෙන වෙනම බැර කළ යුතු අතර ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ණයහිමි ගිණුම් ගිණුම් වලට ද වෙන වෙනම නිවැරදිව හර කළ යුතුය.

12. ණයගැති පාලන ගිණුමක බැර ශේෂය

ණයගැති පාලන ගිණුම තුළනය කරන අවස්ථාවේ දී ණයගැති ලෙජරයේ ණයගැති බැර ගිණුම් ශේෂ වල එකතුව ණයගැති පාලන ගිණුමේ බැර ශේෂය ලෙස ඉදිරියට ගෙන යා යුතුයි.

13. ණයගැති පාලන ගිණුමේ හර ශේෂය

ණයගැති පාලන ගිණුම සාමාන්‍ය පරිදි තුලනය කළ විට ලැබෙන ශේෂයයි.

ණයහිමි පාලන ගිණුම.

ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ණයහිමි ගිණුම් වලට පිටපත් කරන ලද ගනුදෙනුවකට අදාළ මුළු එකතුව සටහන් කරමින් ණයහිමි පාලන ගිණුම පොදු ලෙජරය තුල පිළියෙල කරනු ලබයි. ණයහිමි පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන තොරතුරු මූලික සටහන් පොත් වලින් සහ ණයහිමි ලෙජරයෙන් ලබාගනියි. එලෙස ණයහිමි පාලන ගිණුමක් සකස් කරන අකාරයත් එහි ආකෘතියත් පහත දැක්වෙයි.

ණයහිමි පාලන ගිණුම

හර		බැර	
ශේෂය ඉ/ගේ	xx	ශේෂය ඉ/ගේ	Xx
ආපසු යැවුම්	xx	ණයට ගැනුම්	Xx
ලද වට්ටම්	xx	අහිමි කළ ලද වට්ටම්	Xx
මුදල් ගෙවීම්	xx	ණයහිමි යන් අය	xx
ණයගැති ලෙජරයෙන් ණයහිමි	xx	කළ පොලී	
ලෙජරයට මාරු කිරීම(හිලව් කිරීම)		වෙක් පත් අගරුවීම්	xx
	xx	ණයහිමියන් ගෙන්	xx
		ආපසු ලැබීම්	
ශේෂය ප/ගේ	xx	ශේෂය ප/ගේ	xx
	xx		xx
ශේෂය ඉ/ගේ	xx	ශේෂය ඉ/ගේ	xx

ඉහත දැක්වෙන පරිදි ණයහිමි පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පහත මූලාශ්‍රයන්ගෙන් ලබාගෙන ද්විත්ව සටහන් මූලධර්මයන්ට අනුව ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

1. ගිණුම් කාලච්ඡේදය ආරම්භක දිනට පවත්නා හර සහ බැර ශේෂයන්

මෙය පෙර මාසයේ ණයහිමි පාලන ගිණුම තුළනය කර ලබාගත් ඉදිරියට ගෙනගිය හර සහ බැර ශේෂයන්ය. මෙය ඒදිනට ණයහිමි ලෙජරයේ ණයහිමි ගිණුම් වල පවත්නා ආරම්භක හර සහ බැර ශේෂ වල එකතුවට සමාන වේ.

2. ණයට ගැනුම්

ගැනුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ එකතුවයි. අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ගැනුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ගැනුම් ගිණුම	හර	XX
ණයහිමි පාලන ගිණුම	බැර	XX

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණයහිමි ගිණුමට ඒ ඒ ඉන්වොයිස් දිනයේ දී ණයට ගැනුම් වටිනාකම වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

3. ආපසු යැවුම්

ආපසු යැවුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ එකතුවයි. අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ආපසු යැවුම් ජ(ර්)නලයේ වටිනාකම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ණය හිමි පාලන ගිණුම	හර	XX
ආපසු යැවුම් ගිණුම	බැර	XX

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණය හිමි ගිණුමට ඒ ඒ හරපත් දිනයේ දී ආපසු යැවුම් වටිනාකම් වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

4. ලද වට්ටම්

අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ගෙවීම් ජ(ර්)නලයේ ලද වට්ටම් තීරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ණය හිමි පාලන ගිණුම	හර	XX
ලද වට්ටම් ගිණුම	බැර	XX

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණය හිමි ගිණුමට ඒ ඒ ගෙවීම් වවුචර දිනයේ දී ලද වට්ටම් වටිනාකම් වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

5. මුදල් ගෙවීම්

අදාළ මාසයේ අවසාන දිනට ගෙවීම් ජ(ර්)නලයේ ණය හිමි ගෙවීම් විශ්ලේශණ කිරුවේ මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම් ගත කළ යුතුයි.

ණය හිමි පාලන ගිණුම	හර	XX
--------------------	----	----

මුදල් පාලන ගිණුම	බැර	XX
------------------	-----	----

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණයහිමි ගිණුමට ඒ ඒ ගෙවීම් වවුචර දිනයේ දී මුදල් ගෙවීම් වටිනාකම් වෙන වෙනම හර කළ යුතුයි.

6. ලද වට්ටම් අහිමි කිරීම.

ණයහිමියන්ට නිකුත් කරන ලද චෙක්පත් අගරු වූ විට ණය හිමියන් විසින් ලබා දුන් වට්ටම් බොහෝ විට අහිමි කරනු ලබයි. එලෙස අහිමි කරන, ලද වට්ටම් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ලද වට්ටම් ගිණුම	හර	XX
-----------------	----	----

ණය හිමි පාලන ගිණුම	බැර	XX
--------------------	-----	----

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණය හිමි ගිණුමට අහිමි වූ ලද වට්ටම් වල වටිනාකම් ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

7. ණය හිමියන් අයකල පොලී

ණය හිමියන්ට ව්‍යාපරය විසින් පොරොන්දු වූ පරිදි මුදල් ගෙවීම් සිදු නොකරයි නම් භාණ්ඩ මිල දී ගන්නා අවස්ථාවේ දී ගිවිස ගත් පරිදි ණය හිමියන් විසින් පොලී අයකරනු ලබයි. එලෙස අයකරන පොලී මුදල් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණය පොලී වියදම් ගිණුම	හර	XX
----------------------	----	----

ණය හිමි පාලන ගිණුම	බැර	XX
--------------------	-----	----

ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණය හිමි ගිණුමට අය කරන ලද පොලී මුදල් වල වටිනාකම් ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

8. ණය හිමියන්ට නිකුත් කරන ලද චෙක්පත් අගරු වීම

ණය හිමියන්ට නිකුත් කරන ලද චෙක්පත් අගරු වුවහොත් එලෙස අගරු වූ චෙක්පත් වල මුළු එකතුව පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

මුදල් පාලන ගිණුම	හර	XX
------------------	----	----

ණයහිමි පාලන ගිණුම	බැර	XX
-------------------	-----	----

මෙලෙස අගරු වූ චෙක්පත් වල වටිනාකම් ණය හිමි ලෙජරයේ එක් එක් ණයහිමි ගිණුමට ඒ ඒ දිනයේ දී වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

9. ණයහිමියන් විසින් ආපසු ගෙවීම්

ව්‍යාපාරය විසින් ණයහිමියන්ට ගෙවන ලද මුදල් ඇතැම් විට ණයහිමියන් විසින් නැවත ගෙවන අවස්ථා ප්‍රායෝගිකව දැකිය හැකිය. එලෙස නැවත ලැබෙන මුදල් වල මුළු එකතුව පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

මුදල් පාලන ගිණුම	හර	XX
------------------	----	----

ණයහිමි පාලන ගිණුම	බැර	XX
-------------------	-----	----

එක් එක් ණයහිමියා ගෙවන ලද මුදල් ඒ ඒ දිනයේ දී ණය හිමි ලෙජරයේ පවත්නා ණයහිමි ගිණුම් වලට වෙන වෙනම බැර කළ යුතුයි.

10. ණයගැති ලෙජරයෙන් ණය හිමි ලෙජරයට කරන මාරු කිරීම් (හිලව් කිරීම්)

කිසියම් ණයගැතියෙකු ව්‍යාපාරයේ ණය ගැතියෙකු මෙන්ම ණය හිමියෙකු ද වන අවස්ථා තිබිය හැකිය. එවිට ණයගැති ලෙජරයේ පවත්නා හර ශේෂය ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ගිණුමේ බැර ශේෂයට හිලව් කළ හැකිය. එලෙස හිලව් කළ මුළු වටිනාකම පොදු ජ(ර්)නලයේ තබන ලද සටහන් ඇසුරෙන් ගණනය කර පහත පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුයි.

ණයහිමි පාලන ගිණුම	හර	XX
-------------------	----	----

ණයගැති පාලන ගිණුම	බැර	XX
-------------------	-----	----

ණයගැනී ලෙජරයෙන් ණයහිමි ලෙජරයට මාරු කරන හර ශේෂ ණයගැනී ලෙජරයේ පවත්නා ගිණුම් වලට වෙන වෙනම බැර කළ යුතු අතර ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ණයහිමි ගිණුම් ගිණුම් වලට ද වෙන වෙනම නිවැරදිව හර කළ යුතුය.

11. ණයහිමි පාලන ගිණුමක හර ශේෂය

ණයහිමි පාලන ගිණුම තුලනය කරන අවස්ථාවේ දී ණයහිමි ලෙජරයේ පවත්නා ණයහිමි හර ගිණුම් ශේෂ වල එකතුව ණයහිමි පාලන ගිණුමේ හර ශේෂය ලෙස ඉදිරියට ගෙන යා යුතුය.

12. ණයහිමි පාලන ගිණුමේ බැර ශේෂය

ණයහිමි පාලන ගිණුම සාමාන්‍ය පරිදි තුලනය කළ විට ලැබෙන ශේෂයයි.

ඒ අනුව ණයගැනී ලෙජරයේ සහ ණයහිමි ලෙජරයේ ගිණුම් තනි සටහන් ක්‍රමයටත් ණයගැනී පාලන ගිණුම සහ ණයහිමි පාලන ගිණුම ද්විත්ව සටහන් ක්‍රමයටත් පවත්වාගෙන යයි. යම් නිශ්චිත දිනක දී පාලන ගිණුම් ශේෂයන් අදාළ උපලෙජරයේ ගිණුම් ශේෂ වල එකතුවට සමාන විය යුතුය. එහෙත් ඇතැම් කරුණු හේතුවෙන් පාලන ගිණුමේ ශේෂය ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුවට සමාන නොවන අවස්ථා ප්‍රායෝගිකව දැකිය හැකිය. එවිට ණයගැනී සහ ණයහිමි ශේෂ සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය.

ණයගැනී සහ ණයහිමි සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කරන ආකාරය

පාලන ගිණුමේ ශේෂය උපලෙජරයේ ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුවට සමාන නොවන අවස්ථා වලදී ශේෂ සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ යුතුය. මේ සඳහා පහත පියවර අනුගමනය කළ යුතුය.

01. පාලන ගිණුමේ ශේෂය සහ ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව එකිනෙකට සමාන නොවීමට බලපාන හේතු හඳුනාගැනීම.

පාලන ගිණුමේ උපලෙජරයේත් කරනු ලබන ගිණුම් පරීක්ෂාවක් මගින් ශේෂයන්ගේ වෙනසට බලපාන හේතුන් හඳුනාගත හැකිය. එලෙස හඳුනාගන්නා හේතුන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වර්ග කළ හැකිය.

1. පාලන ගිණුමේ ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේ දී සහ තුලනය කිරීමේ දී සිදු වූ වැරදි සහ මගහැරීම්.
2. උප ලෙජරයේ ගිණුම් වල ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේදී, තුලනය කිරීමේ දී සහ ශේෂ ලැයිස්තුව පිළියෙල කිරීමේ දී සිදු වූ වැරදි සහ මගහැරීම්.

02. පාලන ගිණුම සංශෝධනය කිරීම (සංශෝධිත පාලන ගිණුම පිළියෙල කිරීම).

පාලන ගිණුමේ ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේ දී සහ තුලනය කිරීමේ දී සිදු වූ වැරදි සහ මගහැරීම් නිවැරදි කරමින් පාලන ගිණුමේ ශේෂයට ගැලපීම් සිදු කිරීම සඳහා සංශෝධිත පාලන ගිණුම පිළියෙල කරනු ලබයි.

03. සංශෝධිත පාලන ගිණුමේ ශේෂය සහ උපලෙජර ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව සමග සැසඳීමේ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.

සංශෝධිත පාලන ගිණුමේ ශේෂයක් උපලෙජරයේ ශේෂයක් අතර තවදුරටත් වෙනසක් පවතීනම්, එම වෙනසට හේතුව වන්නේ උප ලෙජරයේ ගිණුම් වල ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේදී, තුලනය කිරීමේ දී සහ ශේෂ ලැයිස්තුව පිළියෙල කිරීමේ දී සිදු වූ වැරදි සහ මගහැරීම්ය. එවිට එම කරුණු භාවිතා කරමින් සංශෝධිත පාලන ගිණුමේ ශේෂය සහ උපලෙජර ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව සමග සැසඳීම කළ යුතුය. ඒ සඳහා පහත පියවර අනුගමනය කළ හැකියි

(අ) සංශෝධිත පාලන ගිණුමේ ශේෂය සහ උපලෙජර ශේෂ ලැයිස්තුවේ එකතුව යන දෙකෙන් එකක් තෝරාගෙන එය සැසඳුම් ප්‍රකාශනයේ ඉහළින් සඳහන් කරන්න.

(ආ) වෙනසට බලපාන එක් එක් හේතුව වෙත වෙනම ගෙන එම හේතුව නිසා,

- තෝරාගත් ශේෂය තෝරා නොගත් ශේෂයට වඩා වැඩි නම් තෝරාගත් ශේෂයෙන් අදාළ වටිනාකම අඩු කරන්න.
- තෝරාගත් ශේෂය තෝරා නොගත් ශේෂයට වඩා අඩු නම් තෝරාගත් ශේෂයට අදාළ වටිනාකම එකතු කරන්න.